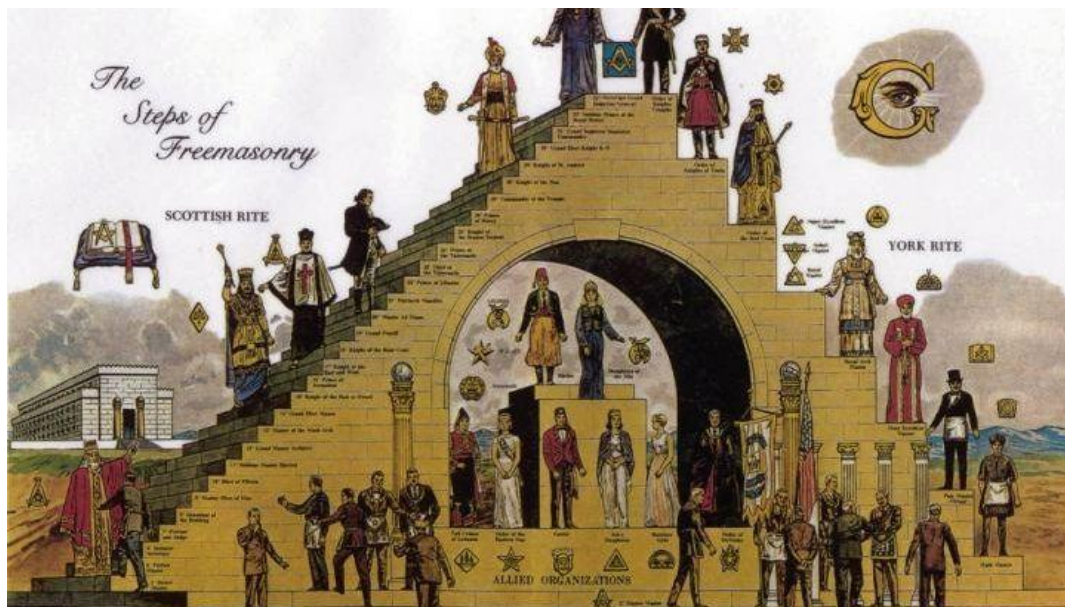

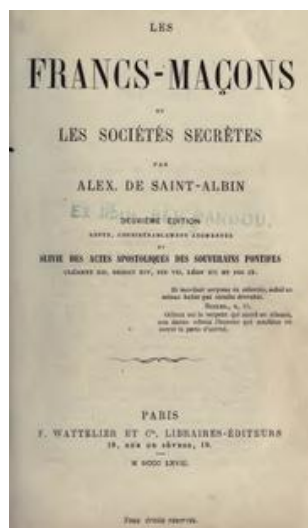
"PRZEGLĄD KATOLICKI"

"MASONI I TAJNE TOWARZYSTWA"

KRAKÓW 2018

www.ultramontes.pl

"Masoni i tajne towarzystwa" (1)

"PRZEGLĄD KATOLICKI"

KRONIKA KOŚCIELNA

Francja

Pan Saint-Albin, znany autor ciekawych i zajmujących dzieł o towarzystwach tajemnych i o masonerii, wydał w tych czasach, małą książeczkę, którą można by nazwać Podręcznikiem masonerii dla wszystkich, to jest *dla profanów*. W rozmaitych epokach, a szczególnie w naszych czasach, bardzo wiele pisano i mówiono o stowarzyszeniach masońskich; ale i rozprawy, jakkolwiek długie i poważne, i książki na pozór jasne i szczegółowe, nie zadawały dotąd słusznej ciekawości czytelników i słuchaczy. Niewielka rozmiarami książka pana de Saint-Albin, zdaje się odpowie wszystkim wymaganiom czytelników, przedstawia bowiem masonów w życiu i działaniu, i wspiera się na wyznaniach przez nich samych uczynionych.

A wyznania te nie pochodzą od jakichś podrzędnych figur tego szanownego towarzystwa, ale od masonów zajmujących wysokie godności wewnątrz braci. Jeden nawet, którego świadectwo niezmiernej jest wagi, nazywa się pomiędzy swymi "pisarzem świętym masonerii", a książka przezeń wydana, potwierdzona po dwakroć przez Łożę Wielkiego Wschodu, z polecenia Łoży kapitulnej w Nancy została przedrukowaną w "wydaniu świętym" dla użytku *jedynie* braci masonów.

Otóż z taką biblią masońską w ręku, autor wprowadza nas do wnętrza łóż i przygląda się ich tajemnicom.

Pan de Saint-Albin odpowiada w swym dziełku na te trzy pytania: Co to jest masoneria? skąd powstała? i dokąd dąży?

Rozdział pierwszy autor poświęca *początkom*. Wszystko co napisano dotąd o czasie, miejscu i urodzeniu masonerii, zamyka się na kilku stronicach. Podług najpoważniejszych i najautentyczniejszych świadectw dowiedzionym jest dzisiaj, że masoneria jest przeobrażeniem zakonu Templariuszów. Autor jednak rozpoczyna erę dziejową masonerii dopiero od Ustawy kolońskiej. W dniu 24 czerwca 1435 r., masoneria zgromadziła się na kongres urzędowy, zwołany przez cyrkularz, a adresowany przez "wybranych zwierzchników zakonu Jana do wszystkich łóż stowarzyszenia". Dokument ten rozpoczyna czasy historyczne masonerii.

Pan de Saint-Albin, zajmuje się następnie konstytucją i organizacją stowarzyszenia, to jest jego obrzędami i stopniami. Jest to, że tak powiem zabawna strona kwestii. Zdaje się nam bowiem, że wszystkie obrzędy używane przy dopuszczaniu do stopni, chłopca, czeladnika, majstra, są pewnym rodzajem wystawy dla zabawienia publiczności. Jak bowiem pojąć aby stowarzyszenie, które podług swego twierdzenia dąży do celów wyższych i szlachetnych zniżało się do podobnej maskarady dziecinnej.

Czytając opowiadanie pana de Saint-Albin o tych ceremoniach masońskich, o beczkach zaklejonych papierem, przez które inicjowany przechodzić musi, o tajemniczej podróży, którą nowy mason z zawiązanymi oczami odprawia, to po ruchomej posadzce wspartej na kółkach, i najeżonej przeciwnościami, i usuwającej się co chwila z pod stóp jego, to znowu po innej posadzce pochylej, która nagle ugina się pod nim i niby to rzuca go w przepaść bezdenną, to wreszcie po drabinie bez końca, której szczeble zdają się go prowadzić w nieskończoność, a rzeczywiście wznoszą go zaledwie trzy stopy od ziemi, i z takiej to wysokości każą mu rzucać się na dół itd. – czytając to wszystko budzi się w sercu litość nad ludźmi, którzy podobnymi zabawkami łudzą siebie i drugich, i gdybyśmy nie wiedzieli co za doktryny kryją się poza tą śmieszoną komedią, gotowi byśmy byli śmiać się z podobnego przedstawienia.

Ale zasady i cele masonii, o których autor mówi w następnych rozdziałach, powstrzymują uśmiech na ustach naszych: a rozdział o "doktrynach" masońskich rozpoczyna p. de Saint-Albin tymi słowy: "Brat

Proudhon, który zna się dobrze na tym, powiada, że masoneria jest negacją elementu religijnego".

A jednak element ten religijny istnieje w masonerii; ale ogranicza się na grubym symbolizmie, który źle i niedokładnie osłania bezbożność i niewiarę bez granic. Brat Renan z Życia naszego Zbawcy Jezusa Chrystusa zrobił powieść czysto masońską. Inny brat mason, daleko pierwej niż Renan, powiedział te słowa: "Uczniowie Jezusa, otoczyli jego urodzenie, życie i śmierć cudami, jakie nigdy nie miały miejsca, i które jeszcze pomieszali ze zjawiskami słonecznymi; nauka Jezusa, w której on streścił tylko wszystkie prawdy znane podówczas, jest zupełnie taką samą, jak nauka Izraelitów, jak nauka hierofantów egipskich, a nawet jak nauka gimnosofistów indyjskich. Słowem, religia chrześcijańska wyszła z tajemnic nauk religijnych starożytności; stworzenie, bogowie, anioły, wypadki, dogmaty i ceremonie jakie nam przedstawiają księgi święte, są tylko powtórzeniem mniej lub więcej szczęśliwym starożytnych bogów, dogmatów i ceremonij braminów, magów i Egipcjan".

Oto wyznanie wiary masonów, oto ich dogmaty. Co się tyczy moralności, ta podług ich własnego wyznania odpowiada "prawu naturalnemu, które przedstawia człowiekowi wszystkie jego obowiązki w tych trzech słowach: Konserwuj się – ucz się – miarkuj się. Ogólne to szczęście każdego z ludzi, wkłada na nas obowiązek walczenia z tą niedolą ludzkiego rodu, to jest zabobonem, i zastąpienia go wzniosłym kodeksem moralności natury".

Zabobonem tym jest religia chrześcijańska i katolicka, ze swym "brutalnym kapłaństwem, nikczemnym kuglarstwem i gorszącą inkwizycją. Ciemnemu tylko motłochowi zostawić należy podobne środki cnotliwego życia, te kary i nagrody i tę chimeryczną wieczność szczęścia lub niedoli".

W miejscu tego zbioru "zabobonów", co też stawiają masoni, którzy podług własnego wyznania "godnymi są, aby ich nazywano bogami ziemskimi"? Otóż bogowie ci stworzyli nowe cnoty i nową moralność; mają i oni cnotę czystości, ale szczególnego i odrębnego rodzaju, a która służy im tylko do "umiarkowania w używaniu rozkoszy zmysłowych". Boć rozkosz, jak nauczają, jest "obowiązkiem, i celem każdej istoty rozumnej".

Masoneria wszakże, pragnąc swego rozwoju pomiędzy ludźmi, nie odkrywa zaraz na wstępie wszystkich powyższych pięknych zasad. I to właśnie wykazuje autor w ostatnim rozdziale, któremu słusznie daje tytuł: knowania i metamorfozy.

O cóż bowiem złego posądzać można stowarzyszenie, które początkowo odzywa się w ten sposób: "Każdy mason, jest to człowiek koniecznie wierny swej wierze, monarsze, ojczyźnie i posłuszny prawu; i który usuwa politykę z *prac* i zajęć swoich".

Ale toż samo stowarzyszenie przemawiając już nie do profanów i masonów najniższych stopni, ale do swych najwyżej wtajemniczonych, zmienia mowę i odzywa się tym językiem wszelkich namiętności: "Cała ziemia należy do wszystkich... prawo własności wprowadzone zostało przez podstęp, i jest źródłem wszelkiej tyranii i wszystkich nieszczęść publicznych; a te znikną dopiero wówczas, skoro własność rozdzieloną zostanie zarówno pomiędzy wszystkich. Książęta, bigoci i szlachta, ci nieubłagani nieprzyjaciele ludzkiego rodu, powinni być zniszczeni, a majątki ich oddane tym, którzy przez swe talenty, naukę i cnoty, mają jedynie prawo rządzić i kierować innymi. Ci którzy nie przyjmują powyższych maksym, albo sprzeciwiają się ich wykonaniu, są wrogami ludzkości, względem nich nie ma żadnego prawa ani obowiązku. Wszystko jest dozwolonym w celu ich zniszczenia, gwałt i podstęp, ogień i żelazo, cel uświęca środki. Prawa człowieka starsze i świętsze jak wszystkie zwyczaje, kontrakty i sankcje pragmatyczne powinny być choćby gwałtem wprowadzone i utrzymane".

Z czasopisma "Przegląd Katolicki". 1865 r., Dnia 20 kwietnia. Warszawa. Nr 16, ss. 254-256. (2)
(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześniono).

Przypisy:

(1) Tytuł od red. *Ultra montes*.

(2) Por. 1) Ks. Aleksander Lakszyński, [Masoneria i karbonaryzm wobec zdrowego rozumu i społeczeństwa podług własnych słów masonów, oraz w pracy niniejszej cytowanych a na jej końcu przytoczonych źródeł niewątpliwych.](#)

2) O. Stanisław Załęski SI, [O masonii na źródłach wyłącznie masonskich.](#)

3) Bp Jan Chryzostom Janiszewski, [Encyklika Leona XIII Papieża o masonii.](#)

4) Ks. Ernest Jouin, [Papiestwo i masoneria.](#)

5) "Przegląd Katolicki", [Ciekawy dokument z końca XVIII wieku. Przymierze nowoczesnej teologii z filozofią ku obaleniu Religii Chrystusowej.](#)

6) Ks. Franciszek Pouget, a) [Prawdziwe oblicze osiemnastego wieku.](#) b) [Religia Kanta.](#) c) [Indyferentyści.](#) d) [Węglarze i Akademicy.](#) e) [Heretycy, schizmatycy, apostości.](#) f) [Kain i Abel, państwo ziemskie i Państwo Boże, żydzi a Jezus Chrystus.](#) g) [O końcu świata, o Antychryście, o przyjsciu Eliasza i Henocha, i o nawróceniu żydów.](#)

7) Bp Józef Sebastian Pelczar, a) [Obrona religii katolickiej. Tom I. Jak wielkim skarbem jest religia katolicka i dlaczego ta religia ma dzisiaj tylu przeciwników.](#) b) [Religia katolicka, jej podstawy, jej źródła i jej prawdy wiary. Rozprawy dogmatyczne dla ludzi wykształconych.](#)

8) Abp Emil Guerry, [Kodeks Akcji Katolickiej.](#)

9) Henryk Hello, a) [Nowoczesne wolności w oświeceniu encyklik. Wolność sumienia – wolność wyznania – wolność prasy – wolność nauczania.](#) b) [Syllabus w wieku XX.](#)

10) a) [Mały katechizm o Nieomyślności Najwyższego Pasterza.](#) b) [Mały katechizm o Syllabusie.](#)

11) Ks. Antoni Langer SI, a) [Św. Tomasz z Akwinu i dzisiejsza filozofia.](#) b) [Pojęcie o Bogu w chrześcijaństwie i u filozofów.](#) c) [Kardynał Jan Chrzyciel Franzelin i jego znaczenie w katolickiej nauce.](#)

12) "Cahiers Romains", [Dla katolików rzymskich integralnych.](#)

13) O. Tilmann Pesch SI, [Chrześcijańska filozofia życia.](#)

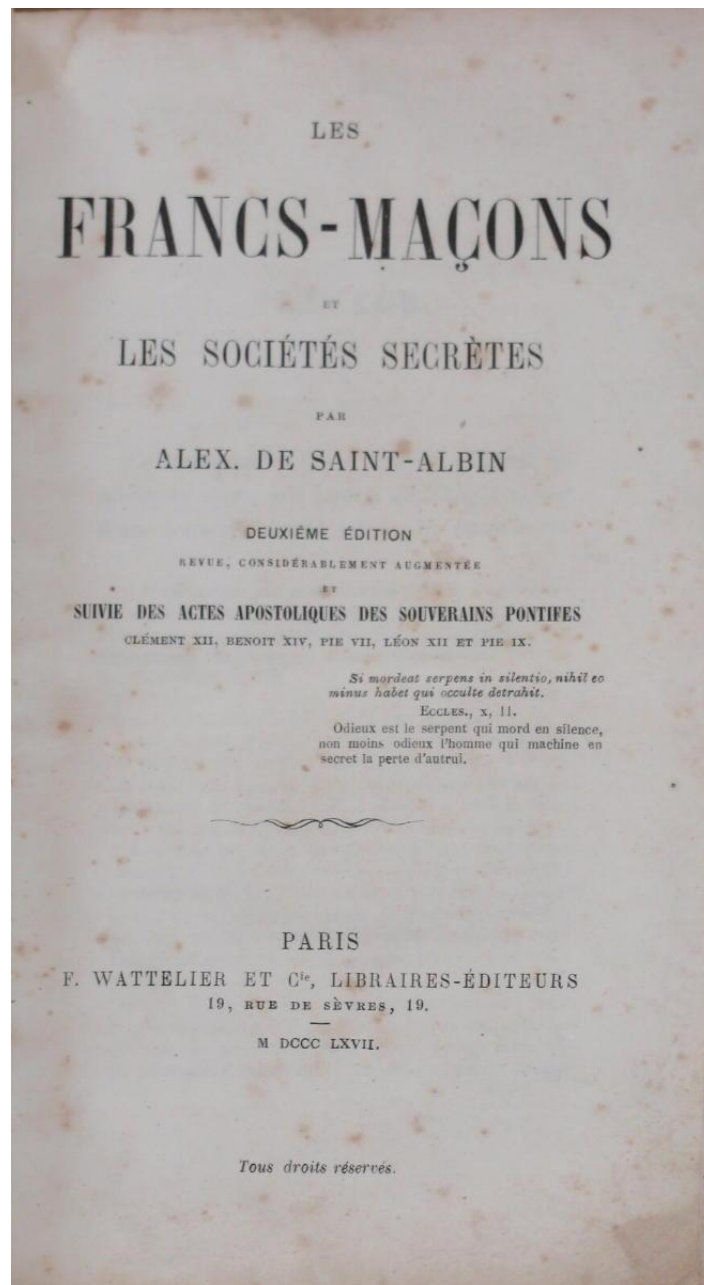
14) Ks. Wiktor Cathrein SI, a) [Katolicki pogląd na świat.](#) b) [Socjalizm, badanie jego podstaw i możliwości.](#)

15) Ks. Marian Morawski SI, a) [Filozofia i jej zadanie. \(Wydanie trzecie\).](#) b) [Kilka słów o książce "Filozofia i jej zadanie". \(Polemika z ks. Stefanem Pawlickim CR\).](#) c) [Narodowość wobec filozofii i wobec chrystianizmu.](#) d) [Asemityzm. Kwestia żydowska wobec chrześcijańskiej etyki.](#)

16) Ks. Maciej Sieniatycki, a) [Apologetyka czyli dogmatyka fundamentalna.](#) b) [Zarys dogmatyki katolickiej.](#) c) [System modernistów.](#) d) [Modernistyczny Neokościół.](#) e) [Problem istnienia Boga.](#) f) [Dogmatyka katolicka. Podręcznik szkolny.](#) g) [Główne zasady etyki Kanta a etyka chrześcijańska.](#) h) [Modernizm w książce polskiej.](#)

17) O. Mikołaj Jamin OSB, [Myśli ściągające się do błędów tegoczesnych.](#) a) [O jedności prawdziwej religii.](#) b) [Jezus Chrystus potępia tolerancję.](#) c) [Poza Kościołem nie ma zbawienia.](#)

(Przypisy i ilustracje od red. **Ultra montes**).

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXVIII, Kraków 2018